

עפ"ת 36980/03/15 - יאיר ירמי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 36980-03-15 ירמי נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 14-713/2009

בפני	כב' השופט סאאב דבור
מערער	יאיר ירמי
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

פסק דין

מבוא

1. לפניי ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום לתעבורה בנצרת (כב' השופטת עדי במביליה) בתיק ת"ד 3207-11-10 אשר ניתן ביום 04.02.15.

כתב האישום

2. בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 21.06.09, סמוך לשעה 12:15, נהג המערער ברכב משא מ.ר. 67-717-64 ונסע בטבריה ברחוב יונתן זכאי.

3. המערער נהג ברשלנות ובקלות ראש ובהגיעו סמוך לצומת המחבר בין רחוב יוחנן בן זכאי לבין רחוב הירדן, לא נתן זכות קדימה להולכת רגל בשם זפרני סלוקה אשר חצתה את הכביש במעבר חצייה, מימין לשמאל, כיוון נסיעת הרכב (להלן: "התאונה").

4. כתוצאה מהתאונה נחבלה הולכת הרגל חבלה של ממש, הבאות לידי ביטוי בפצע בראש שנתפר ובקטיעת אצבעות 1+2+3+4 של כף רגל שמאל ובהמשך, קטיעת כף רגל שמאל.

5. בהתאם למתואר, יוחסו למערער עבירות שעניינן; אי מתן זכות קדימה במעבר חצייה, נהיגה ברשלנות, התנהגות הגורמת נזק וכן חבלה של ממש.

ההודאה וגזר הדין

6. תחילה, כפר המערער בביצוע העבירות המיוחסות לו. אולם, לאחר שהתיק נקבע להוכחות, חזר בו מכפירתו, הודה והורשע. הצדדים העלו את טיעוניהם לעניין העונש ובית משפט קמא גזר על המערער עונשים אלה:

מאסר בפועל לתקופה של 4 חודשים אשר ירוצה בדרך של עבודות שירות; מאסר על תנאי, פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 3 שנים, פסילה מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 8 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים וכן, קנס בסך 2,000 ₪.

טיעוני המערער:

7. מחד, עותר ב"כ המערער ומבקש להתערב בפסק הדין של בית משפט קמא, וזאת על ידי אימוץ מסקנות תסקיר שירות המבחן, קרי, המרת רכיב המאסר בפועל שהוטל (בדרך של עבודות שירות) ל-200 שעות של"צ וכן הקלה בעונש באשר לרכיב הפסילה בפועל.

8. ב"כ המערער סומך את ידו על פסיקה, אליה הפנה במסגרת טיעוניו, אשר לדידו מצדיקה קביעת מתחם עונש שאינו כולל רכיב של מאסר בפועל. יתר על כן, הטמיע, כי יש לדון את המערער בהתאם לנסיבותיו הוא.

9. במקרה דנן ולמקרא תסקיר שירות המבחן, למדים אנו, כי המדובר באדם נשוי לאשה בעלת צרכים מיוחדים ועל רקע זה, עול הטיפול בילדה ופרנסת המשפחה נופל על שכמו של המערער לבדו. כן, המערער שיתף פעולה עם הרשויות השונות, הודה, לקח אחריות ובכך חסך זמן שיפוטי יקר.

10. טענה נוספת באמתחתו של ב"כ המערער, נוגעת היא לקבלת מסמכים בשלב הטיעונים לעונש, מבלי שהובאו ראיות לאימות התוכן המובא במסמכים אלה. מכאן, מסקנתו של בית המשפט, לפיה המערער "נהג ברשלנות גבוהה", הינה שגויה. בית המשפט אינו יכול ללמוד על רמת הרשלנות מתוך תסקיר שירות המבחן; מקום בו לא צוין בכתב האישום, כי הרשלנות הייתה גבוהה, לא ברור איך ניתן לקבוע ממצא שכזה מבלי לבססו על קרקע ראייתית איתנה.

11. בהינתן מכלול השיקולים הנ"ל, מוצדק יהא להתערב בפסק הדין של בית משפט קמא, להורות על ביטול רכיב

המאסר ולהקל בעונש הפסילה בפועל ואף להעמידו ברף התחתון. למותר לציין כי, ב"כ המערער ביקש אף להתערב במתחם שנקבע על ידי בית משפט קמא, כאשר לדידו עונש הפסילה המקסימלי שניתן להטילו, במקרה שכזה, אינו עולה על 18 חודשי פסילה בפועל. הוסף לכך, תאונת הדרכים נשוא הליך זה, התרחשה לפני כ- 6 שנים ועל רקע התסקיר, כאשר ברור, כי הטלת רכיב של מאסר בדרך של עבודות שירות ופסילה כה ממושכת, תביא לרגרסיה משמעותית במצבו של המערער ואף תפגע במשפחתו, מוצדק יהא לקבל את הערעור ולהמיר את עונש המאסר שהוטל בצו של"צ, כפי המלצת שירות המבחן; כך לדידו של ב"כ המערער.

12. בסוף טיעוני ציין ב"כ המערער, כי החלק שנפגע בכף רגלה של המתלוננת, הינו באורך של כ-3 סנטימטרים ולא כצעקתה של ב"כ המשיבה עת גרסה, כי כף רגלה של הנפגעת נקטעה. בנסיבות דומות, במסגרת תיק אחר, כב' הנשיא, השופט אברהם אברהם (בעניין "מרדכי לב") החליט, כי אין מקום להטיל רכיב של מאסר, אף לא בדרך של עבודות שירות. יודגש, כי, בפס"ד של כב' הנשיא אברהם אברהם, בעניין "לב" הנ"ל, דובר בדרגת נכות של 100%, כך, על-פי טיעוני ההגנה.

טיעוני המשיבה:

13. מנגד, ב"כ המשיבה תקעה את יתדות טיעוניה בפסק הדין המנומק של בית משפט קמא.

מסקנתו של בית משפט קמא בדבר מידת הרשלנות, יונקת היא מעובדות כתב האישום שהורשע בהן המערער, על פי הודאתו, כך שלא ניתן לבוא כעת ולגרס, כי לא ניתן למיין את התנהגותו הרשלנית ברף גבוה. פסיקתו של בית המשפט העליון ביחס לחובת הזהירות המוגברת הנדרשת מנהגים המתקרבים אל מעברי חציה, יש בה, אף היא, כדי לתמוך בקביעותו של בית משפט קמא, אשר באו על רקע התיאור העובדתי בפרק א' לעובדות כתב האישום. מעבר חציה הינו מבצרם של הולכי רגל, ומכאן חייב בית המשפט להגן עליהם, וזאת על ידי הטלת ענישה ראויה שיש בה כדי לשקף את רף הרשלנות הנכון. ב"כ המשיבה הפנתה גם לעובדה שתסקיר שירות המבחן אשר מצא בית המשפט להסתמך על חלקים ממנו, הוכן לבקשת המערער ומשכך אינו יכול, להתנער מחלקים מסוימים הקיימים באותו תסקיר ובאותה עת, לבקש לאמץ חלקים אחרים ממנו.

14. תחת להזמין את קצינת המבחן ו/או להעלות טיעונים, בפני המותב הרלוונטי בבית משפט קמא, נגד חלקים מתוכן התסקיר, בחר ב"כ המערער לבקש מבית המשפט, במסגרת טיעוניו, לאמץ את המלצות התסקיר. בעשותו זאת מנוע הוא, כעת, לבוא ולחתור נגד התכנים הקיימים במסמך שנולד ובא אל אוויר העולם על פי בקשתו. ב"כ המשיבה הפנתה את הזרקור גם להוראות של **סעיף 40 י' (ב) (1), סיפא** לחוק הענשין, התשל"ז-1977, לפיה רשאים הצדדים להביא בפני בית המשפט ראיות שנקבעו במסגרת חיקוק אחר.

15. בסוף טיעוניה, ציינה המשיבה, כי בית משפט קמא הפך כל אבן טרם גזר את דינו של המערער; הוא ייחס משקל ראוי ונכון למגוון השיקולים הרלוונטיים, כגון הודאה וחיסכון זמן שיפוטי יקר, חיסכון עדות המתלוננת, עברו התעבורתי של המערער, תסקיר שירות המבחן, נסיבות אישיות, הסיכון הקיים בדבר הישנות עברות דומות בעתיד, הבעת חרטה מצד המערער, חלופת הזמן ועוד מגוון שיקולים שזכו להתייחסות מידתית וראויה.

16. לא ניתן להתעלם, כך על פי טיעוניה של ב"כ המשיבה, מדבריו של בית משפט קמא בצינו, כי הנסיבות האישיות של המערער ומכלול הנסיבות האופפות את העושה ואת בני משפחתו, הביאו אותו בסופו של יום להימנע מהטלת מאסר של ממש מאחורי סורג ובריח. רק לאחר מתן משקל מידתי וראוי לנסיבות הרלוונטיות (בין היתר, על רקע תוכן התסקיר) החליט בית משפט קמא להימנע מהטלת רכיב ענישתי בדמות מאסר של ממש.

17. בסופו של יום, לא ניתן להתעלם, כך לדידי המשיבה, מהעובדה, כי לנפגעת נגרמה נכות וכי, כתוצאה מתאונה זו, נגרמו חבלות ממשיות קשות הכוללות פצע בראש שנתפר, קטיעת אצבעות 1-4 של כף רגל שמאל ולאחר מכן קטיעת כף רגל שמאל. הנפגעת אושפזה תקופה של כ-20 יום ושחררה לביתה באמבולנס במצב שמצריך עזרה ביתית, גם בפעולות בסיסיות יום יומיות. מאישור המוסד לביטוח לאומי, עולה, כי לנפגעת נקבעה דרגת נכות יציבה בשיעור של 49%, זאת כאשר עובר לתאונה היא הייתה בריאה, לא קיבלה טיפול תרופתי קבוע, על אף גילה המתקדם בהיותה בת כ-78 שנים. למותר לציין, כי התאונה התרחשה עת הייתה הנפגעת בדרכה לעבודתה, ומכאן התאונה הוכרה כתאונת עבודה.

גדר התערבות ערכאת הערעור

18. ביחס לשאלת התערבות ערכאת הערעור בעונשים, כלל ידוע הוא כי ערכאת הערעור לא תתערב בענישה אלא מקום בו ניכרת סטייה של ממש ממדיניות הענישה הראויה או אם מתקיימות נסיבות חריגות המצדיקות זאת (ראה לדוגמה ע"פ 3931/13 באום נ' מדינת ישראל, פסקה 10 שם). ראה גם ע"פ 1846/13 עמאשה נ' מ"י פסקה 10+11 (ניתן ביום 01.12.13); ע"פ 5316/13 מסאלחה נ' מדינת ישראל (09.12.13), פסקה 6 שם נפסק כך:

"ערכאת הערעור הדנה בהשגות על עונש שנגזר על נאשם אינה גוזרת מחדש את עונשו, אלא עליה לבחון את סבירות העונש שהוטל עליו (ר"ע 152/84 מדינת ישראל נ' קריף, פ"ד לז(4), 839 (1984)). התערבות כאמור תעשה במקרים חריגים בהם נמצא כי נפלה בגזר הדין טעות מהותית או כאשר העונש שנגזר סוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הראויה (ראו למשל: ע"פ 6347/12 מדינת ישראל נ' מרה, [פורסם בנבו] פסקאות 16-17 (13.5.2013)). נפסק, כי גדרי התערבות אלו נותרו בעינם גם לאחר חקיקתו של סימן א'1 בפרק ו' לחוק העונשין שחוקק במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין (להלן: תיקון 113)...."

נימוקיו של בית-משפט קמא

19. בית משפט קמא פסע במתווה של תיקון 113 לחוק העונשין, בקבעו מתחם הנע בין מאסר מותנה ל-8 חודשי מאסר בפועל, פסילה בפועל הנעה בין 18 חודשים ועד ל-5 שנים, זאת בנוסף לקנס כספי. בית המשפט הגיע למסקנתו זו על רקע הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה (הלא הוא ההגנה על שלומם של ציבור המשתמשים בדרך), מידת הפגיעה בערך הזה (כאשר בענייננו המדובר הוא בפגיעה חמורה מאוד) דרגת הרשלנות, חובת הזהירות המוגברת המוטלת על נהגים בהתקרבתם למעבר חצייה, החבלות שנגרמו לנפגעת ומדיניות הענישה הנהוגה

במקרים שכאלה. כב' השופטת קמא מיקמה את העונש, על סרגל ההלימה, בנקודה שמצדיקה הטלת 4 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, מאסר על תנאי של 8 חודשים למשך 3 שנים שלא יעבור המערער עבירה של נהיגה בזמן פסילה; 4 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה של גרימת תאונת דרכים עם חבלות של ממש. כמו כן, הוטל על המערער רכיב ענישתי של פסילה בפועל למשך 3 שנים, זאת בניכוי תקופת הפסילה המנהלית ופסילה על תנאי של 8 חודשים למשך 3 שנים וקנס כספי.

20. בבואו לקבוע את העונש המתאים על סרגל ההלימה, תר בית-משפט קמא אחר נסיבותיו האישיות של העושה, שהינו בן 38, נשוי, אב לילדה ועול פרנסת המשפחה - כמו גם הטיפול בילדה - מוטל בעיקר על כתפיו וזאת עקב מצבה הרפואי המיוחד של אשת המערער שאינה יכולה לסייע בידי בעלה בעניין זה. בית המשפט ייחס את המשקל הראוי לעברו של המערער, להודאתו ואף התייחס למס' העבירות בהן הורשע, ולזיקה ביניהן.

בית משפט קמא העניק משקל גם לעובדה, כי אין בעברו של המערער תאונת הדרכים ומרבית הרשעותיו הקודמות הינן מסוג עבירות קנס.

21. כאן המקום לציין, כי בהתאם להתרשמות גורמי הטיפול, קיים סיכון להישנות עבירות נוספות בעתיד. המערער הביע צער על התאונה, הבין את הנזק שגרם. אולם, השליך את האחריות להתרחשות התאונה, על גורמים חיצוניים כגון העייפות שצבר, תנאי מזג האוויר ותנאי הכביש אשר, על-פי גישתו, הציבו בפניו אבני נגף ופגעו ביכולת הריכוז שלו.

22. בשורה התחתונה, הגיע בית המשפט למסקנה, כי אימוץ המלצות התסקיר יוביל להטלת עונש שאינו הולם את הנסיבות של תיק זה. לא נעלם מעיניו של בית המשפט קמא, אישור שהוצג מטעם חברת תנובה, ממנו עולה, כי המערער משמש כעובד בחברה הנ"ל, בהיותו עוזר-מחלק מיום 1.11.11. בהתאם לאישור זה, עניין לנו בעובד אחראי, מסור שבצע את המשימות שהוטלו עליו על הצד הטוב ביותר. עוד עולה מהאישור הנ"ל, כי צרכי העבודה מחייבים עבודה במשך שעות מרובות, אף אל תוך שעות הלילה. במידת הצורך, המעסיק יוכל להעסיק את המערער בשעות גמישות. מכאן, הסיק בית משפט קמא, כי המערער אינו עובד כנהג, אלא כ"עוזר" ועובדה היא, כי העסקתו לא נקטעה ונמשכה אף לאחר שרישיונו נפסל עד תום ההליכים המשפטיים נגדו, במסגרת תיק זה. משכך, שלילת הרישיון, אין בה כדי לפגוע בפרנסתו ו/או במשפחתו באופן שאינו מידתי והולם.

23. גם השיקול באשר ל"חלוף הזמן" מאז התרחשות התאונה עד לרגע גזירת הדין, לא נשאר כאבן שאין לה הופכין וזכה להתייחסות על ידי בית משפט קמא.

יישום ומסקנה

24. עיננו הרואות, גזר דינו של בית משפט קמא הינו מקיף ויש בו התייחסות למכלול השיקולים הרלוונטיים העומדים על הפרק. יחד עם זאת, בנסיבות העניין, הנני סבור, כי מתחם הענישה הראוי באשר לרכיב הפסילה בפועל, הינו בין 11 חודשים ועד ל-4 שנים.

25. כאן המקום לציין, כי, עיון במסמכים הרפואיים אשר הוצגו בבית משפט קמא מלמד, כי הפגיעה שנגרמה לנפגעת הינה קטיעת אצבעות 1,2,3,4, של כף הרגל, עקב היותן שבורות ומרוסקות. לאחר הופעת סימנים של "נמק של העור ורקמות רכות בצד הגבי של כף הרגל", כפי המובא בתיעוד הרפואי, בוצעה קטיעה של כף הרגל בגובה של lisfrank וסגירת פצע. הנפגעת אושפזה משך כ-20 יום. במסמך נשוא סיכום האשפוז, צוין, כי היא זקוקה לעזרה בפעולות יום-יומיות, זקוקה לעזרה ביתית ועל רקע זה, היא הועברה מבית החולים לביתה באמבולנס. כן, נקבעה לה דרגת נכות יציבה בשיעור של 49 אחוז.

26. התמונה שלהלן ממחישה את הקטיעה בגובה של lisfrank:

במהלך הדיון, טען ב"כ המערער, כי הפגיעה בכף הרגל, נוגעת היא לחלק קטן במקום הפגיעה, באורך של כ-3 סנטימטרים. אין בידי לקבל טיעון זה, זאת על רקע המסמכים הרפואיים המצביעים על פגיעה קשה, אשר חייבה תחילה קטיעה של 4 אצבעות בכף הרגל ובהמשך קטיעה של החלק הקדמי בכף הרגל (הקטיעה היא של כל החלק, החל מהקו האדום - כמבואר בציר- ועד לקצה אצבעות כף הרגל; קרי - קטיעה של חציו הקדמי של כף הרגל).

27. הטענה לפיה, טעה בית המשפט קמא עת הסתמך על התסקיר בבואו לקבוע, כי רף הרשלנות הינו גבוה, אינה מקובלת עלי. עובדות כתב האישום מלמדות, כי הנאשם נהג ברשלנות ובקלות ראש, ובהגיעו סמוך לצומת המדובר, לא נתן זכות קדימה להולכת רגל בת כ - 78 שנים במעבר חצייה ופגע ברכבו בהולכת הרגל אשר חצתה את הכביש מימין לשמאל, כיוון נסיעת הרכב.

יתר על כן, אף אם נניח לרגע קט, כי בית משפט קמא, נתן משקל מסוים לתוכן התסקיר, הרי שגם אז, הוראות **סעיף 37 לחוק העונשין התשל"ז-1977**, יחד עם הוראות **סעיף 191 לחוק סדר הדין הפלילי**, מלמדות, כי לא נפלה טעות בפועלו זה של בית המשפט. ענין לנו בתסקיר שנועד כדי לשמש ככלי עזר וכנקודת אחיזה (מבין רבות) שיש בכוחה כדי לנווט את בית-המשפט נכונה ליעד הרצוי; אין כל מניעה ליחס משקל מסוים ומידתי לחלקים הרלוונטיים בתוך התסקיר, וכך אכן עשה בית משפט קמא.

בהינתן המסד העובדתי בו הודה המערער, אינו יכול לבוא כעת ולהתכחש לרף הרשלנות היונק מתוך החלק העובדתי של כתב האשום. סעיף 2 לעובדות כתב האישום, מצביע על נהיגה ברשלנות ואף בקלות ראש. בהגיעו אל צומת הרחובות יוחנן בן זכאי ורחוב הירדן, לא נתן המערער זכות קדימה, ותחת להאט את מהירות נסיעתו ואף לעצור במידה

וקיים צורך בכך, פגע הוא בהולכת הרגל. העובדה, כי הפגיעה התרחשה על מעבר חצייה, יש בה אף היא כדי ללמד על הפרת חובת הזהירות המוגברת שהייתה מוטלת על הנהג המערער. שוב, המערער פגע בהולכת רגל, בת כ-78 שנים, וגרם לה חבלות ממשיות ואף לנכות. לא ניתן להתעלם גם מסוג הרכב בו נהג המערער.

28. מעבר חצייה הינו מבצר ומקום מעבר הבטוח של הולכי-רגל. קביעה זו תקפה היא, ביתר שאת, עת מדובר בילדים קטינים, הולכי-רגל בעלי מוגבלות ו/או אנשים קשישים.

כל נהג חייב לצפות, כי הולך רגל במעבר חצייה או בסמוך לו (במיוחד עת מדובר בהולך רגל בעל מאפיינים מיוחדים ו/או מוגבלות ו/או ילד ו/או אדם קשיש) לא יהא ער לרכב המתקרב ואולי אף ייטול על עצמו סיכון של חצייה, בהניחו, כי בעל הרכב יכבד את זכות הקדימה שלו (רע"פ 7820/99, **ז'אן נגד מדינת ישראל**).

בעניינו, מעובדות כתב האישום עולה, כי הפגיעה התרחשה על מעבר החצייה המשמש כ "**שרוול בטחון**" למשתמשים בדרך. חזקה על נהג שמחליט לחצות מעבר חצייה, כי הוא צפה שהולכי רגל ימצאו על מעבר החצייה וכי הפגיעה בהולכי רגל, בנסיבות אלה, עלולה להיות קטלנית.

אף אם קיים "שטח מת" על מעבר החצייה, אין הדבר פוטר את הנהג מהחובה לצפות כי באותו שטח שנוצר עשוי להימצא הולך-רגל.

29. למותר לציין, כי זווית הראיה של ערכאת הערעור שונה היא מזו של בית המשפט שנתן את פסק הדין. בית המשפט הדין בערעור על פסק דינו של בית משפט השלום בוחן את פסק הדין דרך משקפיים שונות מאלו של בית משפט קמא. ערכאת הערעור אינה שמה את עצמה במקומו של בית המשפט שגזר את הדין. כל שעליה לעשות, הוא לבחון אם ענין לנו בטעות מהותית שנפלה בגזר הדין ו/או אם קיימת סטייה, באופן קיצוני, ממדיניות הענישה הראויה, המצדיקה את התערבותה של ערכאת הערעור.

30. בעניינו, לאור הדברים שצוינו לעיל; על רקע הנסיבות האופפות את העבירות המיוחסות, חומרתן, רף הרשלנות (שלבטח אינו נמוך), מידת הפגיעה שנגרמה, מדיניות הענישה הנוהגת ויתר השיקולים הרלוונטיים, הנני סבור, כי מתחם הענש ההולם שנקבע על-ידי בית משפט קמא באשר לרכיב הקנס והמאסר, הינו סביר ונכון ואין להתערב בו.

שוב, באשר לרכיב הפסילה בפועל, הנני סבור כי מתחם הענש ההולם צריך לנוע בין 11 חודשי פסילה בפועל לבין 4 שנות פסילה.

משכך, הנני רואה לנכון להתערב בגזר דינו של בית משפט קמא באשר לרכיב הפסילה בפועל, כך שהפסילה תהא בת שנתיים בניכוי התקופות שצוינו על ידי הערכאה הדיונית. יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם.

31. באשר לרכיב המאסר, בדרך של עבודות שרות, כפי שהוטל על-ידי בית משפט קמא; ישאל השואל, האם ניתן היה להטיל ענש אחר ושונה מזה שהוטל על המערער כאן? שאלה זו אינה מתדפקת אל פתחנו. אין זה מתפקידה של ערכאת הערעור להטיל את הענש מחדש; כל שעליה לעשות הוא לבחון אם קיימת, בנסיבות העניין, סטייה מהעונש

ההולם, במידה כזו שתצדיק התערבות בגזר הדין. אמנם, במקרה דנן, ניתן היה, להטיל ענש אחר, גם ביחס לרכיבי ענישה אחרים שלא מצאתי לנכון להתערב בהם. אך, ברי, כי אין ענין לנו בגזר דין הסוטה באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת וכן לא נפלה טעות מהותית בגזר הדין המצדיקה את התערבותה של ערכאת הערעור גם ביחס לרכיב המאסר בפועל ו/או לרכיבים אחרים (מלבד ענש הפסילה בפועל); (בר"ע 7257/12 **גדעון סנדרוביץ נ' מדינת ישראל**, מיום 18/10/12, פורסם בנבו).

32. בשולי פסק הדין, אציין כי הצדדים הגישו לתיק בית המשפט פסיקה שיש בה כדי לתמוך בטענותיהם. עיינתי בפסקי הדין הנ"ל והגעתי למסקנה אליה הגעתי לאחר שאבחנתי את פסקי הדין מהעניין העומד בפתיח, לדוגמה: **בעפ"ת 15665-07-14**, בעניין "**מרדכי לב**", כב' הנשיא השופט אברהם אברהם, הורה על ביטול עונש המאסר בפועל שהורשת על המערער וזאת על רקע רף הרשלנות הנמוך וכן לאור העובדה, כי המערער נהג במהירות סבירה שהינה מתחת למהירות המותרת בכביש פתוח ונרחב. כן, עברו של המערער שם היה דל ופרנסתו ופרנסת משפחתו המונה 7 ילדים נשענת על רישיון הנהיגה שלו. באותו מקרה, כב' הנשיא, השופט אברהם העמיד את עונש הפסילה על שנתיים במקום 4 שנים.

33. פסקי דין נוספים שהוגשו, לימדו אף הם על קשת רחבה של עונשים. למשל **בעפ"ת 24519-02-15**, הושת על המערער עונש של מאסר בדרך של עבודות שירות ופסילה למשך 11 חודשים. באותו פס"ד, בית המשפט הורה על ביטול רכיב המאסר וזאת על רקע הרשלנות "הלא גבוהה של המערער" וזאת, בשונה מהמקרה שלנו.

34. במסגרת עפ"ת 41397-12-13 **זרחי נגד מדינת ישראל**, מיום 16.6.14, העמיד כב' הנשיא, השופט אברהם, את עונש הפסילה על 11 חודשים במקום 4 שנים. אולם, באותו עניין לא נגרמו חבלות בדרגת קושי שהותירה נכות, וכן המדובר היה ברף רשלנות נמוך.

עיינתי גם בפס"ד נשוא ת"ד 3679-09-11, **מדינת ישראל נגד רומן טרטריאן** מיום 3.2.15, שניתן על ידי בית משפט השלום, ממנו בקש ב"כ המערער ללמדנו על העונש הנכון והראוי גם באשר למערער כאן. גם שם נקבע, על ידי סגן הנשיא כב' השופט סבאג, כי רכיב הרשלנות הטמון בנהיגה ובסטייה לנתיב הנהיגה הנגדי, אינו ברף הגבוה, אם כי הוא ממוקם ברף נמוך-בינוני. יודגש, כי באותו מקרה, שם, לנאשם היו שתי הרשעות קודמות מסוג ברירת משפט, והוטל עליו עונש פסילה למשך 11 חודשים, צו של"צ בהיקף של 150 שעות וצו מבחן למשך 6 חודשים ופסילה על תנאי.

35. לא ניתן לחתום פסק דין זה מבלי להתייחס להמלצת שירות המבחן שהינה בגדר המלצה בלבד ואין בית המשפט מחויב לפעול על פיה. בבש"פ 5309/05 **צמח נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (29.6.2005) נפסק בזו הלשון:

"...עם כל ההערכה לתסקירי שירות המבחן ולעבודתו המקצועית והחשובה של השירות, מדובר בהמלצה בלבד ובית המשפט עצמאי בהפעלת שיקול דעתו... לא למותר לציין גם כי השיקולים המנחים את שירות המבחן בהמלצתו והשיקולים והאינטרסים שעל בית המשפט לשיקול לצורך החלטתו לא בהכרח זהים וחופפים הם"

ראה גם, ע"פ 1146/14 **ג'אבר אלטורי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו).

שעת-חירום וחובת הזהירות המוגברת על מעברי חציה

36. לסיכום; שעת חירום היא בכבישי הארץ. בית המשפט מחויב לתרום את תרומתו לצורך גדיעת זרועותיו הארוכות והקטלניות של תמנון "תאונות הדרכים". פסיקה ברוח זו שאימצה את הצורך במלחמה בנגע תאונות הדרכים הייתה קיימת, עוד מלפני כעשור (ראה לדוגמא; ע"פ 2079/06 **אבו עצא נ' מדינת ישראל**, (טרם פורסם) (2006)). מגמה זו נכונה, שבעתיים, גם היום, ובמיוחד באשר לתאונות דרכים ו/או נהיגה רשלנית על מעברי חציה. לא זו אף זו, המאמץ המושקע במלחמה בתאונות דרכים, צריך לבוא לידי ביטוי, לא רק בהכרזות ו/או באמירות כלשהן, אלא, הוא צריך לקבל ביטוי ברמת הענישה הנקוטה תוך מתן משקל הולם לרכיב ההרתעה (ע"פ 3975/04 **יונס נ' מדינת ישראל**, תק-על 2004 (3) 1707 (2004)).

ידעו נהגי הארץ, כי מעבר חצייה הינו בבחינת מקטע בכביש שמחייב נהיגה במשנה זהירות. לעיתים, נהג חייב לעצור, לא רק כדי לאפשר חצייה בטוחה של הולך רגל הנמצא בקרבת מעבר החצייה או על מעבר החצייה עצמו, אלא גם כדי לוודא, מקום בו קיימים אבני נגף או "שטח מת", כי אין הולכי רגל הנמצאים על מעבר החצייה ו/או בקרבתו המתכוונים לחצותו. מעבר חצייה אינו עוד מקטע בכביש שכל תכליתו וייעודו אך ורק לנסיעה של כלי-רכב, אלא הוא בבחינת "שטח מיוחד" (שנועד גם - ובעיקר - לשימושם **הבטוח** של הולכי-רגל), המקרין חובת זהירות מוגברת המוטלת על כל נהג המתקרב אליו.

37. **אשר על כן, הערעור מתקבל במובן זה שבמקום עונש הפסילה בפועל שהוטל על ידי בית משפט קמא לתקופה של 3 שנים, עונש הפסילה בפועל יקוצר ויועמד על תקופה בת שנתיים בניכוי הפסילה המנהלית והתקופה שנקבעה על ידי בית משפט קמא.**

כן, על אף שלא מצאתי הצדקה להתערב בעונש המאסר שהוטל, ובהתאם להוראות של סעיף 151' (ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977, המערער יבצע את עבודות השרות בהיקף שעות יומי של שש שעות בלבד. קביעתי זו באה כדי למזער את הפגיעה בעבודת המערער ובפרנסתו שלו ושל בני משפחתו.

המזכירות תעביר העתק החלטה זו, לאלתר, לממונה על עבודות השרות.

הממונה יגיש לתיק בית המשפט, בתוך 10 ימים מהיום, הודעה על תחילת מועד ריצוי עבודות השרות.

המזכירות תעביר העתק פס"ד זה לצדדים באמצעות הדואר.

ניתן היום, כ' סיון תשע"ה, 7.6.15, בהיעדר הצדדים.